

Yttrande över "Från ord till handling" – på väg mot en nationell biblioteksstrategi från bibliotekscheferna i Blekinge

Styrkor

- Positivt att arbetet kommit igång, att den prioriteras nationellt och att den nu finns ett utkast till strategi. Det finns verkligen ett stort behov utifrån folkbiblioteksperspektiv att ha ett nationellt samordnings- och styrorgan, som kan arbeta med de övergripande och för biblioteken kostsamma frågorna utifrån t ex, nationell katalog, juridisk kompetens, e-boksfrågan och digitaliseringsuppdraget.
- Det är positivt med en nationell digital struktur med nationellt finansierat innehåll, det skulle frigöra tid och resurser för kommunbiblioteken. Den skulle också skapa bättre förutsättningar för en likvärdig tillgång för alla till digitala resurser samt verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas. Däremot finns det ingenting i strategin om en nationell biblioteksmyndighet som ges ansvar att bygga upp en nationell bibliotekswebb med ingångar till nationellt finansierade digitala tjänster, katalog, bibliotekssystem och e-bokbestånd. Något som skulle underlätta både ekonomiskt och tekniskt för många kommuner.

Utveckling/Hump

- Utkastet till strategin känns dock något rörig, ostrukturerad, griper över för många områden och är samtidigt för detaljinriktad.
- Ett utkast som fortfarande är på väg... Vi saknar en tydlig vision för en framtida biblioteksverksamhet, en strategisk riktlinje, med en övergripande målformulering och att biblioteken sätts in i en större samhällsbild.
- En nationell biblioteksstrategi borde fokusera på en strategi för *samverkan* på lokal, regional och statlig nivå. Förslaget som det ligger nu liknar i många delar mer en strategi för *centralisering* av biblioteksverksamheten och det menar vi inte stärker biblioteksverksamheten. Vi har bibliotekslagen som gemensam grund och i en strukturerad samverkan kan uttolkning av lagen bilda ryggrad.
- Vi tycker det behövs en grundligare analys av förslagen.
- Inriktningen i utkastet ligger områdesvis – demokrati, tillgänglighet, utbildning, läsning etc, men som det är formulerat i bibliotekslagen finns det inom det allmänna biblioteksväsendet många olika bibliotekstyper med olika inriktning och uppdrag – och helt olika huvudmän. Behovet när det gäller utveckling och ett nationellt stöd ser därför väldigt olika ut beroende på utifrån vilken bibliotekstyp det gäller. Detta tas också upp i utkastet (s 52.) som en kritik mot att *KB inte fullt ut förmått anpassa sig till de olika bibliotekstypernas krav och önskemål och de traditioner som präglar dem*. Vi tycker inte att varken form eller innehåll i strategin lyckats tydliggöra bibliotekstypernas olika behov. Här behövs en bättre analys och struktur

utifrån de olika huvudmannaskapen. Går det att ha en gemensam strategi för samtliga bibliotekstyper, undrar vi? Kanske behövs den nationella strategin indelas i specifika mål för folkbiblioteken, för skol- och högskolebiblioteken och för specialbiblioteken.

- Mycket i strategin är fokuserat på media och mediehantering, men väldigt lite kring folkbibliotekens eventuella samhällsstöd när det gäller digitala tjänster, där regeringens digitaliseringsstrategi säger att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. På s 9 i strategin finns ett kort stycke kring Digitalt först. Men det är också allt.
- I strategin finns väldigt lite kring professionen och dess kompetens och behov av framtida kompetens utifrån en biblioteksstrategis inriktning. Finns kompetensen idag, vad behövs i framtiden och vad behövs i form av kompetensutveckling?